

»Ehdottomasti lukulistalle jokaiselle,
joka arvostaa tiukkaa, tinkimätöntä älyä
ja nerokasta juonenkuljetusta.»

— THE NEW YORK TIMES

WSOY

TANA FRENCH

HYLKYMAA

✿ DUBLININ MURHAT ✿

SUOMENTANUT Seppo Raudaskoski

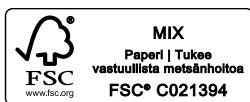
Tana French

HYLKYMÄÄ

SUOMENTANUT SEPPÖ RAUDASKOSKI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Sivun 133 lainauksen William Shakespearen *Myrskystä*
on suomentanut Matti Rossi.

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
Broken Harbour

COPYRIGHT © TANA FRENCH 2012
SUOMENKIELINEN LAITOS © SEPPO RAUDASKOSKI JA WSOY 2024
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-50175-7
PAINETTU EU:SSA

Darleylle, taikurille ja herrasmiehelle

1

SANOTAAN NYT SAMAN tien, että minä olin tähän juttuun oikea mies. Ette arvaa, miten moni pojista olisi kiertänyt jutun kaukaa jos olisi saanut päättää – ja minäkin sain päättää, alussa ainakin. Pari heistä sanoi minulle ihan suoraan, että onneksi sinä jouduit ettei minun tarvinnut. En pahastunut siitä. Säälin heitä vain.

Jotkut pojista arastelevat korkean profiilin juttuja ja korkeitten panosten tapauksia, koska mediasta on kuulemma liikaa riesaa ja tulee liikaa sanomista, jos juttu ei ratkea. Minä en sellaiseen negatiivisuuteen sorru. Ellei mies osaa ajatella muuta kuin sitä, miten paljon pudotus sattuu, hän on jo puolimatassa alas. Minä keskityn positiivisiin puoliin, ja niitä on paljon – voihan sitä teeskennellä ettei välitä sellaisesta, mutta kaikki tietävät että kovista jutuista ne ylennykset hankitaan. Otan siis mieluusti vastaan isot mediatapaukset ja jätän huumeidiilerin puukotukset muille. Jos ei kestä painetta, kannattaa pysyä kenttämiehenä.

Jotkut pojista eivät kestä lapsitapauksia, ja ymmärtäähän sen, mutta anteeksi nyt vaan: jos ei kestä häijyjä murhajuttuja, mitä hittoa edes tekee murharyhmässä? Herkkiksille olisi varmasti enemmän käyttöä tekijänoikeusosastolla. Minä olen hoitanut vauvajuttuja, hukkumisia, raiskausmurhia ja haulikkotapon, jossa kerättiin aivonkappaleita seiniltä, mutta nukun silti ihan hyvin, kunhan juttu ratkeaa. Jonkun se täytyy kuitenkin hoitaa. Ja jos sen hoidan minä, niin se hoidetaan kunnolla.

Koska sanotaan nyt sekin, että olen työssäni helvetin hyvä. Uskon yhä niin. Olen ollut henkirikososastolla kymmenen vuotta, ja seitsemänä vuotena, siitä asti kun pääsin hommista kärjyille, minulla on ollut osaston korkein selvitysprosentti. Tänä vuonna olen kakkosena, mutta ykkösmies sai putkeen monta

läpihuutojuttua, perheväkivaltatapauksia joissa epäilty suunnitteen pidätti itsensä ja saimme hänet tarjottimella kastikkeen kera. Minä sain hoitaakseni äherrytapauksia, niitä narkkarien keskinäisiä välienselvittelyjä joissa kukaan ei ole nähnyt mitään, mutta tein tulosta silti. Jos tarkastajamme olisi epäillyt minua yhtään, siis yhtään, hän olisi voinut ottaa tämän jutun minulta pois milloin tahansa. Muttei ottanut.

Yritän tässä sanoa sitä, että sen tutkinnan olisi pitänyt edetä kuin juna. Sen olisi pitänyt päätyä oppikirjaesimerkiksi siitä, miten asiat hoidetaan niin kuin pitää. Kaikkien sääntöjen mukaan siitä olisi pitänyt tulla unelmajuttu.

Heti kun juttu mätkähti pöydällemme, tiesin jo äänestä, että se oli iso. Tiesimme kaikki. Perusmurhatapaukset menevät suoraan osastohuoneeseen ja päätyvät sille, joka on listalla seuraavana, tai jos hän ei ole paikalla, sille joka sattuu olemaan paikalla. Vain isot jutut, sellaiset arkaluontoiset tapaukset, jotka halutaan antaa luotettaviin käsiin, menevät tarkastajan kautta, jotta hän voi valita sopivan miehen. Joten kun tarkastaja O'Kelly työnsi päänsä osastohuoneen ovenraosta, osoitti minua ja ärähti: »Kennedy tänne», arvasimme mistä oli kyse.

Tempaisin takkini tuolinkarmilta ja kiskoin sen ylleni. Sykkeeni oli tihentynyt. Siitä oli jo kauan, liian kauan, kun tällainen tapaus oli päättynyt minulle. »Älä mene minnekään», sanoin työpöydälläni Richielle.

»No mutta hui!» Quigley huudahti työpöytänsä takaa muka kauhistuneena ja pulleaa kättään tärisyttäen. »Onko Tykitys taas kusessa? En olisi uskonut, että tämä päivä vielä nähdään.»

»Katso ja ihaile, poikaseni.» Varmistin että kravattini oli ojenuksessa. Quigley inisi minulle siksi, että hän olisi ollut juttulisella seuraavana. Ellei hän olisi ollut aivan joutava mies, O'Kelly olisi ehkä antanut jutun mennä hänelle.

»Mitä sinä nyt olet mennyt tekemään?»

»Panin siskoasi. Toin omat paperipussit.»

Pojat hihittelivät, minkä vuoksi Quigley suipisti suutaan kuin vanha eukko. »Ei naurata.»

»Osuiko arkaan paikkaan?»

Richie katsoi minua suu auki ja melkein pomppi tuolillaan uteliaisuudesta. Nappasin taskustani kamman ja pyyhkäisin sillä tukkaani. »Onko kaikki ojennuksessa?»

»Perseennuolija», Quigley sanoi mökötyksensä keskeltä. Olin kuin häntä ei olisi ollutkaan.

»On joo», Richie sanoi. »Olet tiptop. Mitä...?»

»Älä mene minnekään», toistin ja lähdin O'Kellyn perään.

Vihje numero kaksi oli se, kun O'Kelly seisoj työpöytänsä takana kädet housuntaskuissaan ja päkiöillään keinahdellen. Tämä juttu oli pumpannut häneen niin paljon adrenaliinia, ettei hän mahtunut tuoliinsa. »Kylläpä sinulla kesti.»

»Anteeksi.»

Hän jäi seisomaan niille sijoilleen hampaitaan imeskellen ja palasi lukemaan pöydällään olevaa hälytysilmoitusta. »Miten Mullenin kansio etenee?»

Olin koonnut muutaman viikon syyttäjälle kansiota yhdestä hankalasta huumediilerivyydestä varmistakseni, ettei jutussa ollut yhtään rakoa, josta se diilerinpaskiainen voisi luikerrella vapaaksi. Jotkut rikostutkijat ovat sitä mieltä, että heidän työnsä on tehty sillä sekunnilla kun syyte nostetaan, mutta minä loukkaannun henkilökohtaisesti, jos joku kiinni ottamistani tyypeistä pyristelee irti koukusta, joten yleensä se jää heiltä yritykseksi. »Lähetysvalmiina. Suurin piirtein.»

»Voiko joku muu tehdä sen loppuun?»

»Kyllä se käy.»

O'Kelly nyökkäsi ja jatkoi lukemista. Hänellä oli tapana odottaa, että puhuteltava kysyi – se oli hänen tapansa näyttää, kuka määrää – ja koska hän on pomoni, teen kuuliaisesti kaikki temput kuin kiltti hauva ainakin, kunhan se edistää asioita. »Tuliko jotain uutta?»

»Tiedätkö Brianstownin?»

»En ole kuullut.»

»En ollut minäkään. Se on niitä uusia rakennuskohteita rannikolla Balbrigganista pohjoiseen. Ennen sen nimi oli Broken Bay tai jotain.»

»Broken Harbour», minä sanoin. »Kyllä. Tiedän Broken Harbourin.»

»Nykyisen Brianstownin. Ja iltaan mennessä koko maa kuulee siitä.»

Sanoin: »Eli paha tapaus.»

O’Kelly laski kämmenensä raskaasti hälytysilmoituksen päälle niin kuin olisi pidellyt sitä paikoillaan. Hän sanoi: »Miestä, vaimoa ja kahta lasta puukotettiin kotonaan. Nainen on matkalla sairaalaan, ja on siinä ja siinä selviääkö. Muut kuolivat.»

Jätimme uutisen hetkeksi silleen ja kuuntelimme pieniä järähdyksiä, joita se lähetti ilman halki. »Kuka ilmoitti?» kysyin.

»Vaimon sisko. He puhuvat joka aamu, mutta tänään vaimo ei vastannut. Se huolestutti siskoa sen verran, että hän ajoi Brianstowniin. Perheen auto oli talon edessä, talossa oli valot päällä kirkkaassa päivänvalossa, kukaan ei tullut avaamaan, sisko soitti konstaapelit paikalle. He murtautuivat ovesta, ja yllätys yllätys.»

»Keitä siellä on nyt?»

»Pelkät konstaapelit. Tajusivat ensivilkkaisulla, ettei heillä riitä eväät, joten soittivat tänne.»

»Loistavaa», minä sanoin. Kenttämiehissä riittää ääliöitä, jotka olisivat leikkineet tuntikaudet etsivää ja talloneet kaikki todisteet ennen kuin olisivat tunnustaneet tappionsa ja soittaneet paikalle oikeat osaajat. Meillä oli ilmeisesti käynyt tuuri ja kohdallemme oli osunut konstaapelikaksikko, jolla oli toimivat aivot.

»Haluan sinut tähän juttuun. Pystytkö ottamaan sen?»

»Se olisi kunnia.»

»Jos et pysty jättämään kaikkia muita töitäsi, sano saman tien, niin pyydän tähän Flahertyn. Tämä on tärkeysjärjestyksessä ykkönen.»

Flaherty on se tyyppi, jolla on paras ratkaisuprosentti niiden läpihuutojuttujensa ansiosta. Vastasin: »Ei ole tarpeen. Minä voin hoitaa tämän.»

»Hyvä», O’Kelly sanoi mutta ei antanut hälytysilmoitusta. Hän kallisti sitä valoon päin ja tutkaili sitä hieroen samalla peukalolla leukaperänsä. »Curran», hän sanoi. »Onko hänestä tähän?»

Nuori Richie oli ollut osastolla kokonaiset kaksi viikkoa. Moni meikäläisistä ei pidä uusien poikien kouluttamisesta, joten minä

otan sen hoitaakseni. Silloin kun osaa itse, on velvollisuus välittää osaamisensa muille. »Kyllä hän oppii», sanoin.

»Mikäli haluat, voin sijoittaa hänet vähäksi aikaa muualle ja antaa tilalle jonkun, joka hallitsee hommat.»

»Jos Curran ei kestä näitä töitä, voimme yhtä hyvin selvittää sen nyt heti.» En halunnut parikseni ketään, joka hallitsee hommat. Untuvikkojen paimentamisesta on se hyöty, että välttyy monelta riesalta – joka konkarilla on omat toimintatapansa, ja mitä useampi kokki ja niin poispäin. Kunhan untuvikkoa käsittelee oikein, hän hidastaa työtä paljon vähemmän kuin vanha tekijä. Tällaisessa jutussa ei voinut haaskata aikaa kollegiaaliseen kohteliaisuuteen.

»Sinä olet joka tapauksessa tutkinnanjohtaja.»

»Luottakaa minuun. Curranista on tähän.»

»On se silti riski.»

Uudet työntekijät ovat ensimmäisen vuotensa koeajalla. Se ei ole mikään virallinen sääntö, mutta vahva periaate kuitenkin. Jos Richie tekisi virheitä heti kättelyssä, ja vielä näin korkean profiilin jutussa, hän voisi tyhjentää työpöytänsä saman tien. Sanoin: »Hyvin hän pärjää. Minä pidän siitä huolen.»

O'Kelly sanoi: »Enkä tarkoita vain Currania. Milloin sinulla on ollut viimeksi iso juttu?»

Hän tarkkaili minua pienillä ja teräväkatseisilla silmillään. Edellinen iso juttuni oli mennyt pieleen. Ei se minun vikani ollut – tyyppi jota olin luullut ystäväkseni huijasi minua ja johdatti minut kuseen – mutta epäonnistumiset muistetaan. Sanoin: »Melkein kaksi vuotta sitten.»

»Aivan. Ratkaise tämä, niin olet taas oikeilla urilla.»

Hän jätti lopun sanomatta, ja se jäi tiheänä ja raskaana väliimme pöydälle. »Minä ratkaisen», sanoin.

O'Kelly nyökkäsi. »Sitähän minäkin. Pidä minut ajan tasalla.» Hän kumartui työpöydän yli ja ojensi hälytysilmoituksen minulle.

»Kiitän. En tuota teille pettymystä.»

»Cooper ja tekninen osasto ovat jo matkalla.» Cooper on oikeuslääkärimme. »Tarvitset työvoimaa. Tilaan tutkinta-apulaisia rikostutkintayksikön yleiseltä puolelta. Riittääkö kuusi toistaiseksi?»

»Kuusi kuulostaa hyvältä. Otan yhteyttä, jos tarvitsen lisää.»

Kun olin lähdössä, O'Kelly lisäsi: »Ja tee nyt jumalan tähden jotain niille Curranin rytkyille.»

»Puhuin hänelle asiasta viime viikolla.»

»Puhu uudestaan. Oliko hänellä eilen yllä joku helvetin huppari?»

»Sain hänet jättämään lenkkarit kotiin. Askel kerrallaan.»

»Jos hän haluaa pysyä tässä jutussa, hänen on kehityttävä harppauksin ennen kuin menette rikospaikalle. Media iskee tähän kiinni kuin kärpäset paskaan. Käske hänen ainakin pitää palttoo päällään niin ettei verkkarit näy, tai millä hän nyt meitä tänään kunnioittaakin.»

»Minulla on pöydänlaatikossa varakravatti. Kyllä hänestä hyvä tulee.» O'Kelly mutisi jotain siasta smokissa.

Osastohuoneeseen palatessani silmäilin hälytysilmoitusta – samat tiedot jotka O'Kelly oli jo kertonut. Uhrin olivat Patrick Spain, hänen vaimonsa Jennifer ja heidän lapsensa Emma ja Jack. Ilmoituksen tehnyt sisko oli Fiona Rafferty. Hänen nimensä alle hätäkeskuksen päivystäjä oli lisännyt varoittavilla isoilla kirjaimilla: HUOM: PÄIVYSTÄJÄ ARVIOI SOITTAJAN HYSTEE-RISEKSI.

Richie oli jo noussut tuoliltaan ja keinahteli jalalta toiselle niin kuin hänellä olisi ollut jouset polvissaan. »Mitä...?»

»Kerää kampeet. Lähdemme ulos.»

»Minähän sanoin», Quigley totesi Richielle.

Richie katsoi häntä suurin viattomin silmin. »Ai niinkö sanoit? Sori, en kuunnellut. Oli muuta mielessä, ymmärrät varmaan.»

»Yritän tehdä sinulle palveluksen, Curran. Ota tai jätä.» Quigleylla oli vieläkin loukkaantunut ilme.

Kiskaisin takin ylleni ja aloin tutkia salkkuani. »Kuulostaa siltä, että sinulla ja Quigleylla oli kiehtova keskustelu. Haluatko kertoa mistä?»

»Ei mistään», Richie sanoi nopeasti. »Kunhan turistiin.»

»Kerroin vain nuorelle Richielle, missä mennään», Quigley sanoi minulle hurskastelevasti. »Ei ole hyvä merkki, että tarkastaja kutsui sinut puheilleen yksin. Antoi sinulle tietoa Richien selän

takana. Mitä se kertoo Richien asemasta tällä osastolla? Ajattelin, että hän haluaisi vähän pohtia sitä.»

Quigley pitää tulokkaiden mopottamisesta siinä missä hän pitää epäiltyjen hiostamisesta vähän liian kovakouraisesti – kaikkihan me olemme harrastaneet kumpaakin, mutta hän nauttii niistä enemmän kuin useimmat. Yleensä hänellä on kuitenkin järkeä jättää minun poikani rauhaan. Richie oli suututtanut hänet jotenkin. Sanoin: »Hänellä on lähiaikoina kaikenlaista mietittävää. Hänellä ei ole varaa keskittyä joutavaan paskaan. Konstaapeli Curran, olemmeko valmiit lähtemään?»

»Ai jaha», Quigley sanoi kasaten leukojaan päällekkäin. »Älkää sitten minusta välittäkö.»

»Enhän minä välitä ikinä, kaveri hyvä.» Otin kravatin pöytälaatikostani ja sujautin sen taskuuni pöytää näkösuojana käyttäen – oli turha antaa Quigleylle lisää lyömäaseita. »Onko valmista, konstaapeli Curran? Menoksi.»

»Näkyillään», Quigley sanoi Richielle epämiellyttävällä äänellä, kun olimme menossa ulos. Richie antoi hänelle lentosuikon, mutta minun ei ollut tarkoitus nähdä sitä, joten en nähnyt.

Elettiin lokakuuta ja oli puuroinen, kylmä ja harmaa tiistaiamu, nyreä ja kiukuttelevainen kuin maaliskuussa. Otin autohallista hopeanvärisen suosikki-Bemarini – virallisesti kuka tahansa sai ottaa minkä tahansa, mutta yksikään perheväkivaltayksikön penska ei uskaltanut mennä lähellekään murharyhmän parasta autoa, joten sen penkki pysyy minulle sopivassa asennossa eikä kukaan heittele hampurilaiskääreitä sen lattialle. Olin aika varma, että löytäisin Broken Harbouriin vaikka unissani, mutta tämä ei ollut sopiva päivä oletuksen testaamiseen, joten syötin osoitteen navigaattoriin. Se ei tiennyt mistään Broken Harbourista. Se halusi mennä Brianstowniin.

Richie ei ollut tehnyt kahtena ensimmäisenä viikkonaan murharyhmässä muuta kuin auttanut minua kokoamaan Mullenin kansiota ja puhuttanut uudelleen paria todistajaa. Tämä oli siis ensimmäinen kerta, kun hän näki kunnon murhameininkiä, ja hän oli niin innoissaan ettei ollut pysyvä housuissaan. Hän onnistui pysyttelemään hiljaa siihen saakka, kun lähdimme liikkeelle. Sitten hän puhkesi kysymään: »Onko meillä juttu?»

»On meillä.»

»Millainen juttu?»

»Murhajuttu.» Pysähdyin punaisiin, otin kravatin taskustani ja ojensin sen hänelle. Meillä oli käynyt tuuri: hänellä oli kauluspaita – joskin sellainen valkoinen halpahallirimpula, niin ohut että näin kohdan jossa hänen rintakarvojensa olisi pitänyt kasvaa – ja harmaat suorat housut, jotka olivat muuten melkein hyvät mutta ihan liian isot. »Pane tuo kaulaan.»

Hän näytti siltä kuin ei olisi ikinä nähnytkaan kravattia. »Ai jaa?»

»Kyllä.»

Hetken luulin, että pitäisi ajaa kadunvarteen ja solmia se hänen kaulaansa itse – edellisen kerran hän oli pitänyt kravattia varmaan rippijuhlissaan – mutta lopulta se onnistui häneltä ainakin suurin piirtein. Hän kallisti aurinkoläppää päästäkseen peilaamaan itseään. »Eikö näytä aika fiksulta?»

»Näyttää vähän paremmalta», sanoin. O’Kelly oli puhunut asiaa: kravatilla ei ollut niin minkäänlaista vaikutusta. Se oli ihan hieno, punaruskea silkki-solmio jossa oli huomaamattomia kuduskuvioraitoja, mutta toisia hienot vaatteet pukevat ja toisia taas eivät. Richie on villasukat jalassakin enintään 175-senttinen mies, luiseva, laiakoipinen ja luisuharteinen kaveri – paperien mukaan hän on 31-vuotias mutta hän näyttää suunnilleen 14-vuotiaalta – ja vaikka minua voikin ehkä syyttää ennakkoluuloisuudesta, arvasin ensivilkaisulta, millaisilta kulmilta hän on kotoisin. Kaikki tuntomerkit täsmäsivät: liian lyhyet väritömät hiukset, terävät kasvonpiirteet, joustava levoton käynti joka antoi ymmärtää, että hän etsi koko ajan katseellaan sekä vaaranmerkkejä että lukitsematonta arvotavaraa. Hänen kaulaansa kravatti näytti varastetulta.

Richie pyyhkäisi kravattia kokeeksi sormellaan. »Hieno. Palautan kyllä.»

»Pidä se itselläsi vain. Ja hanki tilaisuuden tullen muutama omakin.»

Richie vilkaisi minua penkiltään, ja hetken luulin hänen sano-
van jotain, mutta sitten hän päätti pitää suunsa kiinni. »Kiitos»,
hän vastasi vain.

Olimme päässeet rantakaduille ja suuntasimme kohti M1-tietä. Tuuli puhalsi mereltä Liffeyjokea pitkin, ja jalankulkijat painautuivat tuulta vasten. Kun juutuimme hetkeksi ruuhkaan – joku nelivetorunkkari ei ollut huomannut, tai piitannut, ettei hänen autonsa mahtunut risteyksen toiselle puolen – löysin Black-Berryäni ja tekstasin siskolleni Geraldinelle. *Geri, KIIREELLINEN pyyntö. Voitko hakea Dinan töistä mahd. äkkiä? Jos hän alkaa valittaa työtuntien menettämisestä, sano että minä korvaan rahanmenon. Älä huolestu, tietääkseni hän on ihan kunnossa, mutta hänen kannattaisi olla pari päivää sinun luonasi. Soitan myöhemmin. Kiitos.* Tarkastaja oli oikeassa: minulla oli ehkä pari tuntia aikaa ennen kuin media valtaisi Broken Harbourin ja Broken Harbour valtaisi uutiset. Dina on perheen kuopus, ja Geri ja minä pidämme hänestä yhä huolta. Kun hän kuulisi tämän tarinan, hänen pitäisi olla turvallisuudessa paikassa.

Richie ei välittänyt tekstailuistani, mikä oli hyvä juttu, ja keskittyi seuraamaan navigaattoria. Hän sanoi: »Eli kaupungin ulkopuolelle?»

»Brianstowniin. Onko tuttu paikka?»

Hän pudisti päätään. »Sen kuuloinen nimi, että varmaan niitä uusia asuntoalueita.»

»Aivan. Pohjoisessa rannikolla. Ennen se oli kylä nimeltä Broken Harbour, mutta rakennuttajat ovat ilmeisesti iskeneet sinne nyttemmin.» Nelivetorunkkari oli päässyt pois kaikkien tieltä, ja liikenne sujui taas. Tämä oli yksi taantuman valopuolista: kun kaduilta oli kadonnut puolet autoista, asiakseen ajavat pääsivät määränpäähensä. »Kerrohan. Mikä on pahinta, mitä olet nähnyt töissä?»

Richie kohautti olkapäitään. »Olin iät ajat liikennepoliisissa, siis ennen kuin menin autovarkauspuolelle. Näin aika pahoja juttuja. Onnettomuuksia.»

Noin ne kaikki kuvittelevat. Varmaan minäkin kuvittelin aikoinani. »Ei, poikaseni. Et nähnyt. Tuo kertoo vain, miten viaton sinä olet. Eihän se ole kiva katsella lasta, jolta on pää halki sen takia, että joku ääliö meni mutkaan liian lujaa, mutta se ei ole mitään verrattuna lapseen, jolta on pää halki sen takia, että joku mulkku takoi sitä tietten tahtoen seinään niin pitkään, että lapsi lakkasi hengittäämästä.

Tähän mennessä sinä olet nähnyt vain sen, mitä huono tuuri tekee ihmisille. Kohta näet ensimmäistä kertaa kunnolla, mitä ihminen tekee ihmisille. Voin kertoa, ettei se ole sama asia.»

Richie kysyi: »Onko se joku lapsi? Se jota mennään nyt katsomaan?»

»Perhe. Isä, äiti ja kaksi lasta. Vaimo saattaa selvitä. Muut ovat vainajia.»

Richien kädet olivat jähmettyneet polvien päälle. Se oli ensimmäinen kerta, kun näin hänet aivan liikkumattomana. »Voi helvetti. Minkä ikäisiä lapsia?»

»Ei tiedetä vielä.»

»Mitä heille tapahtui?»

»Ilmeisesti puukotettiin. Kotonaan, luultavasti viime yönä.»

»On häijyä. On helvetti häijyä.» Richien kasvot vääntyivät irvistykseen.

»Niin», minä sanoin. »Niin on. Ja sinun pitää saada se asia käsiteltyä ennen kuin tullaan rikospaikalle. Voit kirjoittaa vaikka muistiin, että sääntö numero yksi on tämä: rikospaikalla ei näytetä tunteita. Laske kymmeneen, rukoile ruusukkoa, viljele mustaa huumoria, tee mitä ikinä täytyy. Jos kaipaat näiden asioitten käsittelemiseen vinkkejä, niin kysy minulta nyt.»

»Ei minulla ole hätää.»

»Parempi ettei ole. Siellä on vaimon sisko, eikä häntä kiinnosta miten paljon sinä välität. Hän haluaa tietää vain, että sinulla on homma hanskassa.»

»Homma on hanskassa.»

»Hyvä. Lue tuosta.»

Ojensin hänelle hälytysilmoituksen ja annoin puoli minuuttia aikaa sen pääkohtien lukemiseen. Hänen ilmeensä muuttui kun hän keskittyi: hän näytti vanhemmalta ja fiksummalta. »Kun päästään sinne», sanoin ajan mentyä umpeen, »mikä on ensimmäinen kysymys, jonka haluat esittää kenttämiehille?»

»Ase. Onko sitä löydetty rikospaikalta?»

»Mikset kysy, onko merkkejä murtautumisesta?»

»Joku on voinut lavastaa ne.»

Minä sanoin: »Ei kainostella. Tarkoitat jollakulla Patrick tai Jennifer Spainia.»

Sävähdys oli niin pieni, että se olisi voinut jäädä minulta huomamatta, ellen olisi etsinyt hänestä juuri sellaisia eleitä. »Ketä tahansa, joka on voinut päästä taloon. Sukulaista tai kaveria. Ketä tahansa, jonka he olisivat päästäneet sisään.»

»Mutta tuskin sinulla oli kukaan sellainen mielessä? Ajattelit Spaineja.»

»Niin. Niin kai.»

»Sellaista tapahtuu, poikaseni. Turha kuvitella ettei tapahdu. Se, että Jennifer Spain säilyi hengissä, tekee hänestä kiinnostavan. Mutta näissä jutuissa tekijä on yleensä perheen isä: nainen tappaa yleensä vain lapset ja itsensä, mies koko perheen. Mutta oli miten oli, tekijä ei tavallisesti vaivaudu lavastamaan murtoa. Ei hän jaksa siinä tilanteessa enää välittää sellaisista asioista.»

»Mutta silti. Ajattelin että voidaan muodostaa siitä asiasta mielipide itse sitten, kun tekninen tutkinta tulee – eihän me kuitenkaan uskota pelkkää kenttämiesten sanaa. Mutta siitä aseesta minä haluaisin kuulla heti.»

»Hyvä. Se on kyllä listan kärjessä niistä asioista, joita kenttämiehiltä kysytään. Entä mikä on ensimmäinen asia, jota haluat kysyä siskolta?»

»Oliko kellään mitään Jennifer Spainia vastaan. Tai Patrick Spainia.»

»No toki, mutta sitä me kysymme kaikilta jotka käsiimme saamme. Mitä haluat kysyä erityisesti Fiona Raffertylta?»

Richie pudisti päätään.

»Etkö mitään? Minua kiinnostaisi kovasti kuulla, mitä hän siellä teki.»

»Tässä lukee –» Richie kohotti hälytysilmoitusta. »Hän puhui siskonsa kanssa joka päivä. Jennifer ei vastannut puhelimeen.»

»Eli? Mieti ajoitusta, Richie. Oletetaan, että he puhuvat tavallisesti vaikka yhdeksältä, sen jälkeen kun aviomiehet ovat lähteneet töihin ja lapset ovat koulussa –»

»Tai kun naiset ovat itsekin töissä. Voi heillä olla työpaikat.»

»Jennifer Spainilla ei ollut, sillä muussa tapauksessa hänen siskonsa olisi hätäantynyt siitä, ettei hän ole töissä, eikä siitä, ettei hän vastaa puhelimeen. Eli Fiona soitti Jenniferille yhdeksän maissa, ehkä aikaisintaan puoli yhdeksän – siihen asti heillä on ollut kiire

valmistautua päivään. Ja kello 10.36» – napautin hälytysilmoitusta sormellani – »Fiona oli jo Brianstownissa soittamassa kenttämiehiä paikalle. En tiedä missä Fiona Rafferty astuu tai missä hän käy töissä, mutta sen tiedän, että Brianstown on ainakin tunnin ajomatkan päässä suunnilleen kaikkialta. Joten kun Jennifer myöhästyi tunnin verran heidän aamujutuiltaan – ja siis ihan enintään tunnin, mahdollisesti paljon vähemmänkin – niin Fiona hätäantyi sen verran pahasti, että jätti kaiken muun ja haalasi itsensä jumalan selän taa. Kuulostaa minusta melkoiselta ylireagoinnilta. En tiedä sinusta, mutta minua kiinnostaisi kovasti tietää, miksi hän repi pelihousunsa sillä lailla.»

»Ehkei hän asu tunnin matkan päässä. Ehkä hän asuu naapurissa ja käväisi vain katsomassa, mikä meininki.»

»Miksi hän sitten ajoi sinne? Jos hän asuu niin kaukana ettei voinut kävellä, sitten hän asuu niin kaukana että sinne menossa oli jotain outoa. Ja tässä on sääntö numero kaksi: kun joku käyttäytyy oudosti, se on pieni lahja suoraan sinulle, etkä saa päästää siitä irti ennen kuin olet avannut lahjapaperit. Täällä on eri meno kuin autovarkauspuolella, Richie. Tässä hommassa ei voi sanoa että joo, ei se varmaan ollut mitään tärkeää, kai hän oli vain vähän kummalla tuulella sinä päivänä, unohdetaan koko juttu. Ei ikinä.»

Seurasi hiljaisuus, joka kertoi ettei keskustelu ollut päättynyt. Lopulta Richie sanoi: »Minä olen hyvä rikospoliisi.»

»Olen aika varma, että sinusta tulee jonain päivänä erinomaisen rikospoliisi. Mutta toistaiseksi sinulla on vielä melkein kaikki oppimatta.»

»Pidän kravattia tai en.»

Minä sanoin: »Et sinä hei jätkä ole enää viisitoistavuotias. Vaikka pukeutuisit niin kuin katujengiläinen, ei se tee sinusta suurta ja uskaliasta systeemin uhmaajaa. Näytät vain tolvanalta.»

Richie sormaili paidanrintamuksensa ohutta kangasta. Hän vastasi sanansa huolellisesti asetellen: »Kyllä minä tiedän, ettei murharyhmän pojilla ole yleensä sellaista taustaa kuin minulla. Kaikki muut ovat vissiin viljelijöiden poikia. Tai opettajien. Minä en ole sellainen kuin odotetaan. Tajuan minä sen.»

Hänen peruutuspeilistä näkyvät silmänsä olivat vihreät ja vakakatseiset. Sanoin: »Ei sinun taustallasi ole väliä. Et mahda sille

mitään, joten älä hukkaa energiaa sen miettimiseen. Vain sillä on väliä, minne voit urallasi päästä. Ja siihen sinä voit vaikuttaa.»

»Tiedän. Olenhan minä päässyt tännekin asti.»

»Ja minun hommani on auttaa sinut vielä pitemmälle. Voit vaikuttaa siihen, minne pääset, jos käyttäydyt niin kuin olisit jo siellä. Ymmärrätkö?»

Hänellä näytti lyövän tyhjää.

»Tai sanotaan näin. Miksi luulet, että ajamme Bemarkilla?»

Richie kohautti olkapäitään. »Arvelin että tykkäät tästä.»

Irrotin käteni ratista osoittaakseni häntä sormella. »Eli arvelit että egoni tykkää tästä. Älä mene lankaan, ei se niin yksinkertaista ole. Me emme yritä ottaa kiinni mitään myymälävarkaita. Murhaajat ovat isointa saalista mitä meillä on. Heidän teoillaan on väliä. Jos köröttelemme murhapaikalle lommoisella 95-mallin Toyotalla, se näyttää epäkunnioittavalta. Se näyttää siltä kuin uhrit eivät mielestämme ansaitsisi parasta. Se nostattaisi kaikkien niska-karvat pystyyn. Haluatko antaa sellaisen ensivaikutelman?»

»En.»

»Et niin. Ja sitä paitsi lommoinen Toyota saisi meidät näyttämään surkimuksilta. Sellaisellakin on vaikutusta, poikaseni. Ja siitä kärsisi muukin kuin minun egoni. Jos konnat näkevät kaksi surkimusta, he luulevat olevansa kovempia jätkeä kuin me, ja sen jälkeen heitä on vaikeampi murtaa. Ja jos kunnan kansalaiset näkevät kaksi surkimusta, he uskovat ettemme ratkaise juttua kumminkaan, joten heidän on turha edes auttaa meitä. Ja jos taas me näemme kaksi surkimusta aina kun katsomme peiliin, miten luulet meidän mahdollisuuksillemme käyvän?»

»Varmaan heikkenevät.»

»Aivan. Jos haluaa onnistua, ei saa näyttää epäonnistujalta. Ymmärrätkö mitä yritän sanoa?»

Richie kosketti uuden kravattinsa solmua. »Pitää pukeutua paremmin. Simppelisti sanottuna.»

»Paitsi ettei se ole simppeliä, poikaseni. Siinä ei ole mitään simppeliä. Joka sääntö on keksitty jostain syystä. Ennen kuin rupeat rikkomaan yhtäkään sääntöä, kannattaa miettiä mikä se syy on.»

Pääsin M1-tielle, painoin kaasua ja annoin Bemarkin näyttää kykynsä. Richie vilkaisi nopeusmittaria, mutta tiesin katsomattakin

että ajoin kilometrilleen rajoituksen mukaan, joten hän piti suunsa kiinni. Varmaan hän mietti, miten tylsä hönö minä olin. Moni on ajatellut minusta samaa. Jokainen heistä on teini, henkisesti ainakin. Vain teinit ovat sitä mieltä, että tylsyys on paha juttu. Aikuiset, miehet ja naiset jotka ovat kiertäneet muutakin kuin tahkoa, tietävät että tylsyys on lahja suoraan Jumalalta. Elämällä on ihmisen varalle aina yllin kyllin jännitystä, joka iskee silloin kun vähiten odottaa, joten turha siihen on mitään ylimääräistä draamaa lisätä. Ellei Richie tiennyt tätä jo ennestään, pian se hänelle selviäisi.

Minä kannatan asuntorakentamista – toki tästä taantumasta voi syyttää rakennuttajia ja heidän höveleitä pankkiireitaan ja poliitikkojaan jos haluaa, mutta tosiasia on, että elleivät he olisi uskaltaneet suunnitella suuria, emme olisi ikinä päässeet pois edellisestäkään taantumasta. Minä katselen aina mielummin täyttää kerrostaloa, josta ihmiset lähtevät joka aamu pitämään maata pystyssä ja jonne he palaavat mukaviin työllään ansaitsemiin asuntoihinsa, kuin jotain laidunplänttiä, josta ei ole iloa kuin parille lehmälle. Maankolkat ovat kuin ihmiset ja hait: jos ne jämähävät paikoilleen, ne kuolevat. Mutta jokainen tietää jonkun sellaisen kolkan, jonka he eivät usko muuttuvan koskaan.

Minä olin tuntenut Broken Harbourin kuin omat taskuni. Olin ollut silloin laiha pikkuveikko, jolla oli kotona leikattu tukka ja paikatut farkut. Nykyajan penskat tottuivat nousukauden aikana aurinkolomiin, kaksi viikkoa Aurinkorannikolla on heille minimivaatimus. Mutta minä olen 42-vuotias, ja minun sukupolvellani oli vähäiset odotukset. Jos vietti muutaman päivän lomaa Irlanninmeren rannalta vuokratussa talovaunussa, erottui jo joukosta.

Broken Harbour oli siihen aikaan syrjäkylä. Tusina sinne tänne rakennettuja taloja, joissa oli asunut evoluution alkamisesta asti kahta sukua, Whelaneita ja Lynchejä. Merenrannassa oli kauppa nimeltä »Lynch's», pubi nimeltä »Whelan's» ja kourallinen talovaunuja, joista juostiin paljain jaloin rantakaurapuskien ja livettävien hiekkadyynien ohi kermanvärisenä levittäytyvälle rannalle. Me lomailimme siellä joka kesäkuussa kaksi viikkoa ja asuimme ruosteisessa neljän pedin vaunussa, jonka isä vuokrasi jo vuoden etukäteen. Geri ja minä saimme yläpedit, ja Dinan piti jäädä alas

nukkumaan isän ja äidin petiä vastapäätä. Geri sai valita ensin, koska hän oli esikoinen, mutta hän halusi aina maanpuoleisen punkan, jotta pääsi katselemaan poneja joita oli niityllä vaunun takana. Niinpä minä näin joka aamu silmät avatessani, kuinka meren valkoiset vahtoviivat ja hiekalla juoksevat pitkäkoipiset linnut hohtelivat sarastuksen valossa.

Kun aurinko nousi, me kolme olimme jo ulkona sokerileivät molemmissa käsissä. Meillä oli koko päivän kestäviä merirosvo-leikkejä naapurivaunujen lasten kanssa, ja suola ja ahavoittava tuuli ja muutamat harvat aurinkoiset tunnit toivat meille pisamia ja hilseilevän ihon. Päivälliseksi äiti paistoi retkikeittimen päällä makkaroita ja kananmunia, ja ruuan jälkeen isä lähetti meidät Lynch'siin hakemaan jätskit. Kun tulimme takaisin, äiti istui isän sylissä painaen päätään isän kaulankaarteeseen ja hymyillen haaveellisesti vedelle; isä piteli vapaalla kädellään äidin tukkaa, jotta se ei tarttunut merituulella jäätelöön. Odotin aina koko vuoden, että pääsisin näkemään heidät sellaisina.

Kun pääsin Bemarilla pois isoilta teiltä, aloin taas muistaa reitin perille niin kuin olin arvannutkin, vaikka se oli pelkkä haalistunut luonnos mieleni perukoilla. Tämän metsikön ohi – puut olivat nyt korkeampia – ja vasemmalle tuosta kivimuurin mutkan kohdalta. Oikealle sieltä, missä veden olisi pitänyt kohota näkyviin matalan vihreän mäen takaa, mutta juuri silloin asuntoalue pomppasi esiin ja tukki tiemme kuin barrikadi. Riveittäin kivikattoja ja valkoisia päätykolmioita, joita näytti jatkuvan kilometrikaupalla molempiin suuntiin korkean harkkomuurin takana. Asuntoalueen sisäänkäynnillä oli kyltti, jossa luki näyttävin pääni kokoisin koukero-kirjaimin: TERVETULOA BRIANSTOWNIN OCEAN VIEWIIN. TASOKKAAN ASUMISEN UUTTA AIKAA. LUKSUSTALOJA NYT ESITTELYSSÄ. Joku oli spreijannut tekstin yli ison punaisen kyrvän ja kivekset.

Ensi vilkaisulla Ocean View näytti aika houkuttelevalta: isoja omakotitaloja, jotka antoivat rahalle vastinetta, trimmattuja nurmikaistaleita, herttaisen vanhanaikaisia tienviittoja, jotka ohjasivat kohti sellaisia paikkoja kuin PIKKU JALOKIVIEN PÄIVÄKOTI ja TIMANTTISEPÄN VAPAA-AJANKESKUS. Toisella vilkaisulla huomasin, että nurmikoilla kasvoi rikkaruohoa ja

jalkakäytävissä oli aukkopaikkoja. Kolmannella vilkaisulla tajusin, että jotain oli pielessä.

Talot muistuttivat liaksi toisiaan. Niissäkään taloissa, joiden edessä punasininen kyltti huusi voitonriemuisesti *MYTTY*, kukaan ei ollut maalannut etuovea mauttoman väriseksi, pannut kukkaruokkuja ikkunalaudoille tai viskellyt muovileluja nurmikolle. Siellä täällä näkyi parkkeerattuja autoja, mutta suurin osa pihateistä oli tyhjillään, eikä niiden tyhjyys näyttänyt siltä, että asukkaat olisivat olleet kaupungilla pyörittämässä kansantaloutta. Kolme neljäsosaa taloista oli sellaisia, että etuikkunasta näki suoraan takaikkunalle ja sen takaiselle harmaalle taivaalle. Punaiseen anorakkiin pukeutunut tuhti tyttö työnteli lastenvaunuja jalkakäytävällä tuulen myllätessä hänen hiuksiaan. Tuntui kuin tyttö ja hänen pyöreänaamainen penskansa olisivat olleet ainoat ihmiset monen kilometrin säteellä.

»Ei jumalauta», Richie sanoi. Hiljaisuuden keskellä hänen äänensä kajahti niin, että säpsähdimme kumpikin. »Kirottujen kylä.»

Hälytysilmoitukseen merkitty osoite oli Ocean View Rise 9. Kadunnimessä olisi ollut enemmän järkeä, jos Irlanninmeri olisi ollut valtameri tai jos se olisi edes näkynyt kadulle asti, mutta yritystä kai olla pitää. Navigaattorin eväät eivät enää riittäneet, sillä se johdatti meitä Ocean View Driveä pitkin ja vei meidät umpikujaan nimeltä Ocean View Grove – jälkimmäinen kadunnimi oli varsinainen hattutemppu, sillä emme nähneet siellä yhtään puuta saati lehtoa. Navigaattori ilmoitti meille: »Olet saapunut määränpäähän.»

Tein U-käännöksen ja ryhdyin etsiskelemään. Mitä kauemmas asuntoalueella pääsimme, sitä keskentekoisempia talot olivat, aivan kuin olisimme katsoneet elokuvaa lopusta alkuun. Pian vastaan tuli enää satunnaisia seiniä, rakennustelineitä ja ammottavia ikkuna-aukkoja. Seinättömien talojen huoneissa näkyi hujan hajan rikkinäisiä porrastikkaita, putkenpätkiä ja hajonneita sementtisäkkejä. Aina kun käännyin uudelle kadulle, odotin näkeväni rakennustyöläisiä hyörimässä, muttemme kohdanneet kuin yhden keltaisen kolhiintuneen kaivurin, joka seisoa kenotti tyhjällä tontilla sorakasojen ja myllätyn liejun keskellä.

»*Hylkymaa on uusi todiste siitä,
että Tana French on yksi aikamme
lahjakkaimpia rikoskirjailijoita.*»

– THE WASHINGTON POST

FINANSSIKRIISIN ISKETTYÄ Irlantiin luksusalueen rakennus-
hanke jää kesken. Patrick ja Jenny Spainin perhe elää hylättynä
luurankotalojen ja pelkojensa keskellä. Talossa vilahtelee tunkeilijoita
ja ullakolla tapahtuu outoja. Unelma uudesta elämästä muuttuu
pahimmaksi painajaiseksi: Patrick ja perheen kaksi lasta löydetään
murhattuina ja Jenny-äiti taistelee hengestään teho-osastolla.

Dublinin murharyhmän kovapintainen Mick ”Tykitys”
Kennedy on ratkonut urallaan rankkoja tapauksia, mutta perhe-
surman edessä hänkin on neuvoton. Lisäksi lapsuudesta tuttu
asuinalue tuo traagiset muistot rikosylikonstaapeli Kennedyn
iholle. Tiukasti torjuttu menneisyys on äkkiä taas läsnä.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-50175-7